

[Ministeren for forureningsbekæmpelse.]

udtryk f. eks. i forbindelse med etableringen af en virksomhed. Ved etablering af en virksomhed må det sikres, at denne ikke forurener på en sådan måde, at det indebærer skader på naturen, herunder dyre- og plantelivet. I det fremlagte lovforslag er ikke formuleret nogen grænsedragning mellem på den ene side miljøhensynene og på den anden side de produktionsmæssige, økonomiske hensyn. En påvirkning af miljøet, som indebærer uoprettelige skader på omgivelserne, må under ingen omstændigheder tolereres, men i andre tilfælde må der foretages en afvejning. Det økologiske grundsynspunkt går ud på, at man må beskytte naturens balance, dels fordi et sundt, naturligt miljø vil være en forudsætning for enhver menneskelig udfoldelse, dels fordi vore muligheder for at anvende de enkelte områder af landet i overensstemmelse med vore ønsker, bliver indsnævreret i det omfang, vi på grund af forurenende påvirkninger ødelægger den naturlige balance i omgivelserne. På den anden side siger det sig selv, at produktionen må have rimelige udviklingsmuligheder, og at man bl. a. gennem planlægning må skabe forudsætninger herfor.

Mange af de forureningsproblemer, vi i dag er vidne til, skyldes netop, at den hidtidige planlægning ikke har været tilstrækkelig effektiv. Alt for ofte har man set, at en virksomhed er blevet placeret i et område, hvor den ingen nævneværdig skade kunne volde, men hvor der senere er opstået boligbebyggelse tæt op ad virksomheden, hvilket har medført konflikter mellem miljømæssige og produktionsmæssige hensyn, konflikter, som kunne have været undgået ved en fremsynet planlægning. Ved de førte forhandlinger har man både fra erhvervslivets og kommunernes side understreget behovet for en mere effektiv planlægning. Industrien og landbruget har i øvrigt i den forbindelse gjort opmærksom på, at man finder det rimeligt, at det offentlige yder erstatning, hvor virksomheder, der er etableret i overensstemmelse med planlægningen, senere får pålæg om gennemførelse af forureningsgrænsende foranstaltninger af hensyn til omgivelserne. Jeg mener, at dette spørgsmål må overvejes i forbindelse med en kommende planlægningsreform.

Et af de grundlæggende principper i dette

lovforslag går ud på, at ansvaret for forureningen af miljøet påhviler enhver i samfundet. Dette synspunkt har tidligere været fremført her i folketinget, men også internationalt er der bred enighed om princippet berettigelse. Ved netop at lade forurenere betale for den miljøskade, han måtte forvolde, fremmer man en udvikling, hvorefter de forurenende virksomheder placeres og indrettes under de omstændigheder, som er mest gunstige i henseende til miljøbeskyttelsen. Det er imidlertid ganske klart, at samarbejdet mellem erhvervslivet og det offentlige må udvikles. Gennem en intensiveret forskning, øget viden og gennem vejledende regler og normer vil man fra det offentlige side kunne støtte virksomhedernes indsats i forureningsbekæmpelsen. Miljøbeskyttelsen er en sag, der er fælles for os alle. Det er en sag, som må løses i samarbejde mellem alle grupper i samfundet.

Jeg vil imidlertid gerne understrege, at princippet om, at forurenere skal betale, må være hovedreglen. Det kan dog ikke udelukkes, at der kan foreligge situationer, hvor dette princip ikke kan fastholdes, og hvor det må overvejes at lade samfundet træde til med økonomisk støtte. I så fald må det være folketinget, der tager stilling til, om der skal ydes støtte, i hvilken form støtten skal ydes, og om hvilke krav man fra det offentlige side må stille til erhvervslivet i forbindelse med en eventuel støtteordning.

Lovforslaget rummer ikke detaljerede regler for, hvad der er tilladeligt for de enkelte virksomheder, og man kan betragte dette som en mangel. Der kan imidlertid ikke fra den ene dag til den anden opstilles sådanne detaljerede regler. Noget andet er, at vi må arbejde for at gennemføre sådanne regler, således at erhvervslivet og kommunerne i tide kan indrette produktionen og investeringer herefter, og dette er en af miljøstyrelsens højest prioriterede opgaver. Men indtil sådanne regler foreligger, og formentlig i et vist omfang selv da, vil det være nødvendigt med en konkret vurdering af den enkelte virksomhed allerede på projektstadiet, således at myndighederne kan vurdere, i hvilket omfang miljøet vil tage skade i forbindelse med virksomhedens drift. Efter lovforslaget skal denne vurdering foretages i forbindelse med en godkendelsessag.